

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

*Роскошна Л.І., спеціаліст другої категорії,
Вовчанський технікум Харківського національного технічного
університету сільського господарства
імені Петра Василенка*

Основою фінансової системи в кожній країні є податкова система, базою для створення якої є обсяги бюджетних видатків. Податкова система – це сукупність встановлених в країні податків, зборів та обов'язкових платежів, які взаємопов'язані між собою, органічно доповнюють один одного та мають різну цілеспрямованість.

Податкова система повинна чітко визначити всю сукупність податків, зборів та обов'язкових платежів, їх форму та структуру, методи побудови і стягнення, постійно здійснювати фінансовий контроль за виконанням податкових зобов'язань. Крім того, вона зобов'язана успішно вирішувати фінансово-розподільче завдання. Шляхом оптимального розподілу доходів суб'єктів підприємництва та громадян забезпечується дохідна частина бюджету, достатня для фінансування соціальних процесів та розвитку в цілому України та регіонів зокрема.

Сучасний економічний розвиток України та її регіонів в значній мірі залежить від стану податкової політики. Створення альтернативних виробництв, малих та середніх підприємств повинно стимулюватися податковою політикою у формі зменшення податкових ставок та збільшення неоподаткованого мінімуму. Податкова система, через яку проводиться податкова політика, як складова частина бюджетної політики держави, повинна бути побудована таким чином, щоб вона не перешкождала нормальному здійсненню розширеного відтворення.

Податкова система повинна забезпечити гарантоване та стабільне надходження доходів бюджету, а також забезпечити державі можливість впливу на всі сторони соціально-економічного розвитку суспільства.

На цей час, за підрахунками Українського товариства економічних свобод, середньостатистичний громадянин при середній зарплатні 10,6 тис. грн 186 днів працює на себе, а 179 – на державу. Для того, щоб бути «чистим» перед законом, зі зарплатні потрібно сплатити ЄСВ (22% – платить роботодавець), ПДФО (18%), військовий збір (1,5%). А вже після отримання зарплатні ми платимо 20% ПДВ, акцизи та імпорتنі мита.

Роботодавці скаржаться, що зростання економіки дуже мляве через те, що податки «з'їдають» 41,5% суми, передбаченої для оплати праці. Тому гроші для розвитку бізнесу ніде брати. Тож популярними є схеми «мінімізації» цих витрат за рахунок переведення частини працівників на ФОП чи виплати зарплатні частинами (одна з яких оподатковується, інша – в конверті).

Проблему зарплат у конвертах можна вирішити лише шляхом скорочення податку на працю (який має бути скасований) та податку на доходи фізичних осіб – останній не має перевищувати 10%.

Малий та середній бізнес важливий ще й тому, що здатен забезпечити розвиток економіки та створювати робочі місця навіть після “пришестя” роботів та штучного інтелекту. В Україні малий бізнес може розраховувати на спрощену систему оподаткування, однак підприємці все одно скаржаться, що робочі місця їм важко забезпечувати через податковий тиск.

За низької якості податкового адміністрування малий та середній бізнес несе непропорційно великі витрати на дотримання податкового законодавства порівняно з великим. Автори дослідження МВФ підрахували, що за таких умов продуктивність малих підприємств становить лише половину (50%) від продуктивності великих.

У підсумку варто зазначити, що:

– механізм оподаткування дуже складний і потребує деталізованого розгляду. Правова база, яка проголошує діяльність податкової системи України, – неефективна;

– податковий прес, який законодавчі органи не в змозі поки що послабити, тому що дефіцит бюджету потребує збільшення доходної частини для його покриття.

В Україні вирішальну роль у формуванні бюджету відіграють непрямі податки та податок на прибуток підприємств. Низький рівень доходів більшості населення, а також низька частка зарплати в національному доході обумовлюють невисоке надходження прибуткового податку з громадян.

Аналіз діючої податкової системи України свідчить про необхідність її реформування. В основі податкової системи повинні бути прямі податки, тобто податки, де об’єктом оподаткування є доходи фізичних осіб, прибуток юридичних осіб, земля, майно та капітал. При оподаткуванні доходів фізичних осіб та прибутку юридичних осіб повинна використовуватись диференціація ставок податків в залежності від виду діяльності та розміру отриманого доходу.

Податкова реформа в Україні повинна бути спрямована на усунення основної проблеми – зняття податкового тягара. Розпочатися вона повинна з реформування системи непрямих податків разом із зменшенням обов’язкових нарахувань на фонд оплати праці.

ANALYSIS OF THE CURRENT SITUATION AND THE PERSPECTIVES OF INTRODUCTION THE FINANCIAL INVESTIGATION BODY IN UKRAINE

Rudenko S.V., PhD, Senior Lecturer,

Danylenko V.V., Lecturer,

Kharkiv Petro Vasylenko National Technical University of Agriculture

The course of economic and financial reforms announced by the Ukrainian authorities after the last elections of the President and to the Verkhovna Rada of Ukraine in 2014 had one of the main goals of reformatting the relationship between state institutions and private market economy entities, which would ensure the